

T. B. M. M. (S. Sayısı : 224)

İzmir Milletvekili Akın Gönen'in 3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/160)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Akın Gönen
İzmir Milletvekili

GENEL GEREKÇE

9.11.1985 tarihinde yürürlüğe giren 3194 sayılı İmar Kanununun 38 inci maddesinde, halihazır harita imar planı ve yapılara ait her türlü plan ve projelerin hazırlanması ile ilgili fennî mesuliyetler, mimar, mühendis ve şehir plancılarına verilmiştir.

Ekonomik ve sosyal açıdan yararlı olacağı düşüncesi ile, yukarıda sayılan teknik elemanlar dışında kalan fen adamlarının yetiştirilmesine ağırlık verilmiş olmasına rağmen Kanunun 38 inci maddesi hükmü, mimar, mühendisler dışında kalan fen adamlarının çalışma alanlarını kısıtlayıcı olmuştur.

Diğer taraftan, mimar ve mühendisler dışında kalan fen adamlarının nitelikleri konusunda Kanunda açıklayıcı hükümlere yer verilmemiştir.

Bu nedenlerle, İmar Kanunu uyarınca yapılacak işlemlerde, ülkemizdeki teknik eleman dağılımı da gözetilerek, bu elemanların uygulamalardaki etkinliğinin belirlenmesi ve uygulamalarda yetkili ve uzman kişilerin sorumlu kılınması amacıyla bu Kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — İmar Kanununun 38 inci maddesinde yetki ve sorumluluklar konusunda hükümler getirilen, mimar, mühendis ve şehir plancıları dışında kalan fen adamları tanımlanmıştır.

Madde 2. — 9 Kasım 1985 tarihinde yürürlüğe giren 3.5.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanununun 38 inci maddesinde, halihazır harita, imar planları ve yapılara ait her türlü plan ve projelerin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili hususlarda mimarlar, mühendisler ve şehir plancıları yetkili ve sorumlu kılınmıştır.

Ekonomik ve sosyal açıdan yararlı olacağı düşüncesi ile yukarıda sayılan elemanlar dışında kalan fen adamlarının yetiştirilmesine ağırlık verilmesi amaçlanmış olmasına rağmen, Kanunun 38 inci maddesi, bu elemanların yetkilerini ve çalışma alanlarını büyük ölçüde kısıtlamaktadır.

Söz konusu fen adamlarının bağlı olduğu meslek kuruluşlarından bu sorunların çözümlenmesi için çok sayıda talep geldiğinden mimar ve mühendislerin dışında kalan fen elemanlarının verilecek yetki sınırları içinde devreye sokulması suretiyle maddenin daha işler hale gelmesi amaçlanmıştır.

Madde 3. — Kanunun 38 inci maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle 44 üncü maddenin II bendinde de gerekli düzenleme yapılmıştır.

Madde 4. — Yürürlük maddesidir.

Madde 5. — Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

23 . 2 . 1989

Esas No. : 2/160

Karar No. : 16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz, İzmir Milletvekili Akın Gönen'in, 3194 sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Safa Giray'ın hazır bulunduğu 23.2.1989 tarihli 9 uncu birleşiminde inceleyip görüşmüştür.

AET'ye girmeye hazır bulunduğumuz bu dönemde, Türk millî eğitiminde reform niteliğinde köklü değişimler olmuştur. Bu değişimler neticesinde, 3194 sayılı İmar Kanununun 38 inci maddesinde yer almayan fen adamlarının her türlü imar uygulamalarındaki yetki ve sorumluluklarını belirlemek amacıyla hazırlanan bu kanun teklifinin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 1 inci maddesiyle, 3194 sayılı Kanunun beşinci maddesine ilave edilen «Fen Adamları» tanımının kapsamına, 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesi alanların da dahil edilmesi Komisyonumuzca uygun görülmüş ve birinci madde bu değişiklik ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Teklifin; 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu rapor Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüce Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkanvekili
Hayrettin Elmas
İstanbul
Üye
Cezmi Erat
Ağrı
Üye
Haydar Baylaz
Bingöl
Üye
Ayhan Uysal
Çanakkale
Üye
Fuat Kılıcı
İzmir
Üye
Süleyman Sükrü Zeybek
Muğla

Kâtip
Avni Akkan
Trabzon
Üye
Eşref Erdem
Ankara
Üye
Hüsamettin Örüç
Bursa
Üye
Mustafa Hilmi Özen
İstanbul
Üye
Ekrem Kangal
Sivas
Üye
Kaya Opan
Sivas

İZMİR MİLLETVEKİLİ AKIN GÖNEN'İN TEKLİFİ

3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fen adamları tanımı ilave edilmiştir.

«Fen adamları : Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makine, harita-kadastro ve benzeri alanlarda meslekî ve teknik öğretim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup da bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olan elemanlardır.»

MADDE 2. — 3194 sayılı İmar Kanununun 38 inci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yapıların, mimarî, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanmasını ve bunların uygulanmasıyla ilgili fennî mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre mühendisler, mimarlar ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte ederler.»

MADDE 3. — 3194 sayılı İmar Kanununun 44 üncü maddesinin II nci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«II. — 38 inci maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan fen adamlarının, görev, yetki ve sorumlulukları, Bakanlık ve Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir.»

Yürürlük

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAYINDIRLIK - İMAR - ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesine son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Fen adamları; yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makine, harita - kadastro ve benzeri alanlarda meslekî ve teknik öğrenim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elamanlardır.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklifin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

